

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2892/2022
04.10.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, Татјане Миљуш и Јасмине Станменковић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ, ВВ, ГГ, ДД и ЂЂ, чији је заједнички пуномоћник Веран Панић, адвокат из ..., против туженог „Дива Трејд“ доо Ваљево, чији је пуномоћник Жељко Ђорђевић, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2815/21 од 31.03.2022. године, у седници одржаној 04.10.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужилаца изјављеној против решења (погрешно означено као пресуда) Апелационог суда у Београду Гж1 2815/21 од 31.03.2022. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДА СЕ решење (погрешно означено као пресуда) Апелационог суда у Београду Гж1 2815/21 од 31.03.2022. године и предмет враћа истом суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П1 280/20 од 03.06.2021. године, ставом првим, другим, трећим, четвртим, петим и шестим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима на име разлике зараде између зараде по анексима уговора о раду од 26.08.2008. године и зараде по уговорима о раду (ближе означене у тим ставовима изреке), за период од 01.06.2008. године до 31.08.2008. године, исплати и то: тужиоцу АА износ од 18.875,46 динара, ББ износ од 7.843,03 динара, ВВ износ од 9.602,14 динара, ГГ износ од 9.237,06 динара, ДД износ од 17.858,39 динара и ЂЂ износ од 18.212,04 динара, све са законском затезном каматом од 26.09.2008. године до исплате. Ставом седмим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима исплати трошкове поступка од 184.684,00 динара.

Решењем (погрешно означено као пресуда) Апелационог суда у Београду Гж1 2815/21 од 31.03.2022. године, ставу првим изреке, укинута је пресуда Основног суда у Ваљеву П1 280/20 од 03.06.2021. године, у ставовима првом, другом, трећем, четвртном, петом и шестом изреке и тужба тужилаца одбачена. Ставом другим изреке, преиначено је

решење о трошковима поступка садржано у ставу седмом изреке првостепене пресуде, тако што је одбијен захтев тужилаца да се обавезе тужени да им накнади трошкове парничног поступка у износу од 184.684,00 динара. Ставом трећим и четвртим изреке, обавезани су тужиоци да туженом солидарно накнаде трошкове поступка од 32.583,00 динара и трошкове жалбеног поступка од 28.332,00 динара.

Против другостепене одлуке, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, с позивом на члан 404. став 1. Закона о парничном поступку, ради потребе уједначавања судске праксе.

Тужени је поднео одговор на ревизију.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 404. Закона о парничном поступку (ЗПП), Врховни суд је нашао да су испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној због потребе уједначавања судске праксе.

Испитујући побијану пресуду на основу чланова 408. и 420. став 1. и 6. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија основана.

Према утврђеном чињеничном стању, у предмету Основног суда у Ваљеву П1 825/11 тужиоци су 25.07.2011. године поднели тужбу против овде туженог ради исплате разлике између минималне зараде и зараде по Правилнику о раду и уговорима о раду за период од 01.06.2008. године до 31.08.2008. године у опредељеним појединачним износима са законском каматом почев од 26.09.2008. године до исплате. У тој парници правноснажном пресудом Основног суда у Ваљеву П1 825/11 од 19.04.2012. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев сваког од тужилаца (са датим разлозима да није тражено да се утврди ништавост закључених анекса уговора о раду којима је предвиђена исплата минималне зараде, услед чега и даље производе дејство). У предмету Основног суда у Ваљеву П1 2/19 донета је правноснажна пресуда П1 2/19 од 22.02.2019. године којом је усвојен тужбени захтев овде тужилаца и утврђено да су ништави анекси уговора о раду од 26.08.2008. године закључени између сваког од тужилаца и туженог. У предметној парници тражена је исплата разлике између исплаћене зараде по анексу уговора о раду од 26.08.2008. године и зараде по уговору о раду за исти период. Висина тужбеног захтева сваког од тужилаца на име разлике зараде опредељена је на основу налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке од 12.03.2012. године у предмету Основног суда у Ваљеву П1 825/11 за период од 01.06.2008. године до 31.08.2008. године. Тужени је истакао приговор застарелости и приговор пресуђене ствари.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је донео мериторну одлуку којом су усвојени тужбени захтеви тужилаца, налазећи да је неоснован приговор пресуђене ствари, с обзиром на то да је након доношења пресуде Основног суда у Ваљеву П1 825/11 од 19.04.2012. године којом су одбијени тужбени захтеви тужилаца, правноснажном пресудом Основног суда у Ваљеву П1 2/19 од 22.02.2019. године утврђено

да су анекси уговора о раду од 26.08.2008. године закључени између сваког од тужилаца и туженика ништави. Због тога тужиоци имају право на подношење предметне тужбе, ради отклањања последица насталих из ништавих анекса уговора о раду. Оцењен је као неоснован и приговор застарелости утужених потраживања.

Другостепени суд је укинуо првостепену пресуду и одбацио тужбу тужилаца због учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, јер је о тужбеном захтеву већ правноснажно одлучено пресудом Основног суда у Ваљеу П1 825/11 од 19.04.2012. године, имајући у виду да у овој правној ствари постоји идентитет парничних странака, идентитет предмета спора и идентитет чињеничног основа.

По оцени Врховног суда основано се наводима ревизије оспорава становиште другостепеног суда о постојању правноснажно пресуђене ствари.

Одредбом члана 359. став 2. ЗПП прописано је да суд током целог поступка по службеној дужности пази да ли је ствар правноснажно пресуђена, и ако утврди да је парница покренута о захтеву о коме је већ правноснажно одлучено, одбациће тужбу. Правноснажност пресуде делује само међу странкама и везује се за чињенично стање утврђено до закључења главне расправе (члан 360. став 1. и 3. ЗПП). Према члану 374. став 2. тачка 10. ЗПП битна повреда поступка постоји ако је одлучено о захтеву о коме је раније правноснажно пресуђено или о коме је раније закључено судско поравнање.

Из ових одредби произилази да је за основаност приговора правноснажно пресуђене ствари потребно да постоји идентитет странака, без обзира на улоге у поступку, идентитет чињеничног стања и идентитет захтева о коме се одлучује, који услови морају кумулативно бити испуњени. Тужбени захтев је исти ако је његов основ битно исти и ако је његова садржина иста.

У предмету Основног суда у Ваљеу П1 825/11 тужбеним захтевом тужилаца тражена је исплате разлике између исплаћене минималне зараде и зараде по Правилнику о раду и уговорима о раду за период од 01.06.2008. године до 31.08.2008. године. У тој парници правноснажном пресудом Основног суда у Ваљеу П1 825/11 од 19.04.2012. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев сваког од тужилаца, с обзиром на то да је закљученим анексима уговора о раду 26.08.2008. године предвиђена исплата минималне зараде, а како тужиоци нису захтевали утврђење ништавости тих анекса то исти производе дејство. Након окончања те парнице правноснажном пресудом Основног суда у Ваљеу П1 2/19 од 22.02.2019. године усвојен је тужбени захтев овде тужилаца и утврђено да су ништави анекси уговора о раду од 26.08.2008. године закључени између сваког од тужилаца и туженог.

Како је у предметној парници тужбеним захтевом тражена исплата разлике између исплаћене зараде по анексима уговора о раду од 26.08.2008. године чија је ништавост утврђена у посебној правноснажно окончаној парници и уговора о раду за исти период, по

становишту Врховног суда, није било места одбачају тужбе са датим разлозима да је о истом захтеву правноснажно пресуђено у парници П1 825/11 пред истим судом.

Ово стога што се ова два захтева разликују по чињеничном основу обзиром да се у текућој парници захтев ради исплате новчаног потраживања заснива на чињеници да је правноснажном судском одлуком у парници П1 2/19 пред Основним судом у Ваљево утврђена ништавост анекса уговора о раду, а која је доната након окончања парнице П1 825/11 пред истим судом, услед чега није била предмет расправљања у тој парници.

Из наведених разлога другостепено решење је морало бити укинато и предмет враћен другостепеном суду на поновно одлучивање о изјављеној жалби туженог.

У поновном поступку другостепени суд ће, имајући изложено у виду, поново оценити жалбене наводе туженог о постојању правноснажно пресуђене ствари којима се указује на учињену битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 10. ЗПП, као и све друге наводе жалбе који у побијаној одлуци нису цењени, а затим донети закониту одлуку.

Из наведених разлога, на основу члана 415. став 1. у вези са чланом 420. став 6. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић